

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In Străinătate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihălescu, Strada Covacl, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 58, Biuroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV. 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refușă.
Articolii nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

OBSERVATORIUL METEOROLOGIC

Buletin atmosferic, Sâmbătă 6 Iulie

Elemente climatice	ERI		AZI
	2 ore p.m.	8 ore seara	8 ore dim.
Temperatura aerului la umbră . . .	30.2	21.3	27.6
„ „ maximă	—	31.4	—
„ „ minimă	—	—	18.3
„ (fără aprător)	27.5	19.9	24.2
Barometru la ora 0	749.6	749.6	750.9
Tensiunea vaporilor în milimetri . . .	14.3	14.7	16.6
Umensala relativă în procento	40	80	79
Vântul / direcția dominantă	ENE	W	—
Vântul / înălțimea medie	2.7	3.7	1.5
Evaporatiunea apol.	0.8	0.4	0.2
Ploaia	—	—	—
Altimetru (0-100)	40.1	41	46.8
Nebulositate (0-10)	9	9	9

Aspectul zilei:

Ev. De la amiază noros; La ora 2p furtună cu puțină ploaie. Seară și noaptea f. noros, vânt f. slab. A zăua demănește. E. noros vânt slab. Barometru în urcă încet.

Directorul Observatorului, St. Hepites.

NOTA.—Temperatura este dată în grade centigrade și media calculată prin formula $\frac{3a+2p+8}{4}$ Min

Inălțimea barometrului în milimetri de mercur în înălțimea medie a vântului este dată în metri pe secundă. Evaporatiunea apol și ploaia sunt scoțite în milimetri de grosime. — Gradul de claritate a cerului se măsoară cu grade actinometrice, scoțite 0 grade la întuneric și 100 grade, atunci când cerul ar fi cu desăvârșire fără nori și în atmosferă n'ar n' vaporii de apă. Nebulositatea este măsurată de la 0 la 10; cifra 0 înseamnă un cer cu totul senin, iar 10 arată un cer cu desăvârșire acoperit de nori.

ȘTIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine.

Paris, 15 Iulie.

Ziarul «Paris» spune, că generalul Courcy stăruie ca guvernul să ia o hotărâre cu privire la Anam și cere instrucțiuni, spre a proceda repede și energic.

Londra, 15 Iulie.

O a doua ediție a ziarului «Times» aduce o depesă a corespondentului său din Afganistan, că Rușii înaintează în mare număr spre Zulfiar. Rușii tratează teritoriul persian ca o proprietate a lor. Comisiunile engleze de graniță se mută în apropierea Heratului, unde s'au dus de mai înainte inginerii și ofițerii. La Ascabad vin ajutoare. Afganii sunt îngrijați, dar hotărâți la luptă. Ei se miră de pregătirile resboinice sub masca asigurărilor pacifice. Se crede că Ali-Khan ar fi decis să împingă la resboi și că amăgește pe Țaru.

Constantinopol, 15 Iulie.

Poarta a adresat misiunilor străine o circulară, prin care cere ca imprimările și foile volante, ce sosesc cu posta străină, să fie supuse cenzurii. Ca o nouă încercare de a se amesteca în postele străine, circulara n'a găsit o primire favorabilă și se crede că a facerea va fi părăsită.

Sofia, 15 Iulie.

Prințul Alexandru pentru timpul absenței sale n'a însărcinat de astă-dată, ca în trecut, pe consiliul de miniștri cu regenta, ci personal pe șeful Cabinetului Karavelow, ceea ce se consideră ca o deosebită încredere.

O domnișoară Gircow, institutoară la gimnaziul de fete din Sofia, a fost destituită pentru că o foaie redactată de dânsa a atacat pe Ruși; guvernul bulgar și-a exprimat regretul și în privința aceasta față cu agentul diplomatic rus. — Și în Filipopol guvernatorul general a adresat scuze consulatului general rus pentru atacurile unor foți contra consulului general Sorokin.

Londra, 16 Iulie.

«Daily Telegraph», pretinde, că negocierile anglo-ruse asupra cestiunii afgane primesc o turnură serioasă. Încă înainte de retragerea lui Gladstone guvernul rus a ridicat pretenții asupra unei pozițiuni, prin care Rusia ar deveni stăpână de fapt asupra strimtorii Zulfiar. Cabinetul Salisbury a calificat pretențiunile ca fiind incompatibile cu dispozițiunile aranjamentului încheiat între lordul Granville și Giers. În schimbul de idei, ce a urmat, Rusia s'a arătat că nu cedează și a cerut ca cestiunea să se supue comisiunii de graniță, ceea-ce nu se crede că va primi Salisbury. Tonul notelor engleze e conciliant dar ferm.

Londra, 16 Iulie.

În cele din urmă 14 zile au sosit considerabile ajutoare rusești la Merw și Poli-Khisti.

La Herat n'au sosit patru regimente infanterie engleză după cum spunea

o știre a Agenției Reuter, ci au sosit trupe afgane și se mai așteaptă alte patru regimente din Kabul. Așa dar Afganii întăresc orașul Herat.

Londra, 15 Iulie.

La o întrebare a lui Lubbock în Camera Comunelor, dacă e adevărat că Rușii înaintează spre Afganistan, lordul Churchill declară, că colonelul Ridgway a primit cunoștință despre sgomotele, că în apropiere de Zulfiar se sporește numărul trupelor rusești. Misiunea lui Ridgway a lăpăritășit ținutul de la Zulfiar și căpitanii Peacock și Yate s'au dus la Herat după dorința locuitorilor de acolo.

Berlin, 15 Iulie.

«Kreuzzeitung» declară de neexactă știrea despre o întrevedere a împăratului Franz Iosif cu Țarul Rusiei pe teritoriul austriac. Și mai puțin adevărată este știrea de «Independance Belge» despre o viitoare întâlnire a celor trei împărați pe teritoriul german.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.”

17 Iulie 1885. — 3 ore seara.

Berlin, 17 Iulie.

«Daily Telegraph» află că Rușii n'au înaintat deloc asupra Zulfiarului și declară că informațiunile date de diferite ziare asupra puterilor trupelor rusești sunt foarte exagerate.

«Daily News» zice din partea sa că nu s'a întâmplat nimic nou în timpul acestor din urmă zile.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pagina III-a

București, 6 Iulie

Dacă a fost vr'o cestiune care, de la aparițiunea foiei noastre, să ne fi ocupat și preocupat mai mult, apoi a fost și este fără îndoială cestiunea învățământului public, și, în general, aceia a culturii națiunii pe or-ce tărâm.

În tot-deauna ne-am silit a dovedi și arăta lămurit relele și neajunsurile de care suferă această ramură a serviciilor noastre publice, arătând în același timp mijloacele și leacurile prin care am putea să ne ridicăm din situațiunea actuală la o stare mai bună. De aceia, or de câte ori s'a ivit ocaziunea, n'am stat la îndoială d'a ne opri atențiunea și la reversul medaliei, la acea parte anume care privește progresul de or-ce fel ce, mult puțin, să realizează în sfera ridicării culturii naționale.

Astăzi având a semnala un pas foarte pronunțat făcut în acest sens, nu ne-am silit d'a aduce chiar în primele coloane ale ziarului, loc rezervat de obicei discuțiunilor în materie politică, o cestiune care, la prima vedere, ar avea fisionomia unei bibliografii, dar care, considerată dintr'un punct de vedere mai înalt și mai general, are în sine o însemnătate excepțională la noi.

* * *

Armata, fiind unul din factorii de căpetenie ai organizării fragedului nostru Stat, am avut'o tot-d'auna în de aproape băgare de seamă, și în mai multe rânduri am avut rubrică înadins deschise pentru cestiunile militare

Cualitățile ce armata noastră puse în relief în resboiul din urmă au fost apreciate cu atâta iubire și căldură în aceste coloane, în cât nea constituit, credem, dreptul d'a ne interesa și de cestiuni de amănunt relative la acest corp de elită al Țării noastre; așa, or-când a fost vorba de organizarea, înmulțirea, ridicarea și perfecționarea armatei, ne-am făcut datoria a'î lua cauza în mână și a i o pleda după puterea noastră.

Dacă, până astăzi, n'avem de cât a ne mândri de armată în aceste privințe, apoi nu este mai puțin adevărat că trebuie să recunoaștem și lipsurile de care suferă, precum și neajunsurile ce din când în când, și pe ici pe colo, o cam bântuiesc.

Lăsând pe altă dată, și la timpul lor, alte cestiuni, voim a vorbi azi de lipsa cărților didactice românești trebuincioase armatei noastre. Este foarte adevărat că pe acest tărâm stăm reu chiar în învățământul public civil, dar în fine aci tot o mai cărpim cu chiu cu val. În armată însă lipsa este mare; cărțile tipărite sunt foarte rare. Publicațiunile — periodice chiar — se pot lesne număra, — incetatul ziar «Ostașul», actuala «Revista Armatei», și, pare-ni-se, atâta tot.

Neapărat lipsa nu este totală; am putea numi unele broșure și resumate pline de valoare, tipărite în timpul din urmă, dar lucrul necontestat este că în rândurile armatei circula aproape imprimatele străine, și anume: școala militară și cea de aplicațiune dacă ne dă pe fie-ce an ofițeri buni, aceasta se datorește pe d'o parte textelor străine, iar pe de alta manuscriselor pe care profesorii distinși le-au putut compila și netezi de pe cursuri străine; pe lângă acestea mai sunt felurite esamene, — cum de exemplu cele de grade inferioare, de ofițeri, de căpitan la major, etc. — pentru care candidații n'au la dispoziție tratate românești după care să'și prepare materiile conform programelor.

Însă cărți didactice tipărite, cursuri complete și bine adaptate la fie-care materie în parte, lipsesc fără îndoială.

Tocmai pentru aceasta, când se ivește vr'o operă meritorie în acest sens ne bucurăm și ne grăbim a o anunța publicului, și a face apel la corpul ofițeresc să inconjure cu concursul și incurajarea sa pe cei ce muncesc.

Acestea ținem a scrie pentru a reeși mai bine plăcerea și bucuria ce simțim când vedem eșind vr'o nouă publicațiune, merită a in-avuți, într'un mod meritos, literatura noastră militară didactică.

E vorba de *Cursul de Fortificațiune* al maiorului Crăiniceanu, început acum câțiva ani și pe care-l continuă cu atâta punctualitate. Zilele acestea a eșit de sub presă al treilea volum din acest curs, acela privitor la *aplicațiunea fortificației pasagere*.

Primele două volume fiind deja aprobate de Consiliul superior al armatei și premiate de Academia Română, autorul a fost indemnat și incurajat intru a'și continua opera, ast-fel că dând la lumină, peste câte-va luni, și ultimele două volume, maiorul Crăiniceanu va forma un tratat general de fortificațiune, conform cu programul cursului ce predă la școala militară și care este potrivit ofițerilor de toate armele.

* * *

Opera maiorului Crăiniceanu, pe lângă importanța ce are de a fi prima lucrare completă de felul acesta în limba română, are și semnul originalității, vădit la fie-ce pas, dar mai ales în espunerea

clară și științifică a aplicațiilor fortificațiunii făcute de armata română în timpul campaniei din Bulgaria, în anii 1877—78, ale căror tipuri și profile se ved limpede și acurat în tabelele de la finele volumului III.

Din acest punct de vedere, al treilea volum este un câștig mare pentru armata noastră față cu străinătatea, căci cuprinde tipuri de lucrări românești, care înlocuiesc pe cele străine ce ne serveau până acum în arta fortificațiunii.

Elogiurile cu care raportorul comisiunii Academiei încununat opera, precum și părerile ce a întâmpinat în presa română și străină, sunt atatea acte publice care atestă meritele operii distinsului nostru ofițer.

Din parte-ne felicităm pe maiorul Crăiniceanu, pentru lucrarea ce și-a propus a da armatei, și nu ne indoim că întreg corpul ofițeresc va ști să răsplătească cu aprecierea sa luminată stăruința și munca unuia din camarazii cei mai de frunte.

Fie ca exemplul ce dă autorul *cursului de fortificațiune* să aibă și alți imitatori, ast-fel ca fie-care, în cercul competenței sale, să inavuțească literatura noastră militară cu producțiuni, dacă nu mai bune, ce puțin ca opera maiorului Crăiniceanu.

CRONICA ZILEI

Exc. Sa d. Busch, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Germaniei, plecând în concediu, d. comite de Walwitz, secretar de Legațiune, rămâne, cu începere de la 5 (17) Iulie curent, a conduce Legațiunea imperială în calitate de însărcinat de afaceri.

Comandantul garnizoanii București pleacă în concediu pentru o lună de zile.

D. colonel Algiu este însărcinat să înlocuească pe d. Budișteanu în timpul acestui concediu.

Elevii școlilor de silvicultură își continuă excursiunile, întovărășiți de câțiva profesori de al lor. Cel din anul I era ieri între Telega și Slănic.

Planul definitiv pentru palatul justiției îl va aduce d. arhitect Ballu de la Paris la 1 Noembrie st. n.

În Focșani s'a ținut alaltăieri o întrunire de proeți, în care s'a discutat asupra soartii clerului.

Dintre elevii școlilor militare de cavalerie și infanterie cari au fost promovați la gradul de sub-locotenent, «Voința Națională» spune că 30 s'au trecut la școala de aplicație și anume 15 destinați armatei genului și 15 artileriei.

Restul din totalul de 58 promovați se împarte ast-fel: 4 în regimentul de geniu, 4 în cavalerie și 20 în infanterie.

D. general Fălcoianu, ministru de resboi, s'a întors din străinătate.

«Românul» află că prefectura poliției a arestat pe Ghiță Mihălescu, recidivist, condamnat de mai multe tribunale corecționale pentru vre-o două-zece de furturi prin efrațiune și escaladare.

Ieri, noapte o crimă groaznică s'a întâmplat în strada Iancului-Vechiu. În casele cu numărul 97 trăiesc familia d-lui Grigorie, compusă din d sa și soția d-sale Safta. D. Grigorie a venit alaltăieri acasă beat mort și s'a certat reu cu femeia, care a fost crud bătută, apoi se culcară. Pe la orele 2 după miezul nopții Grigorie se trezi și sărind din pat merse în cuhnie unde luă o secură. Întorcându-se în iatac, omul aprinse lampa și se apropiă de patul în care dormea dusă nenorocita Safta. Bețivul ridică secura și începu a lovi cu ea pe biată femece. Prima lovitură căzu peste umărul drept, Safta se trezi și deschizând ochii recunoscu pe bărbatul său:

«Săriți că mă omoară! strigă nenorocita cu o voce groaznică. Acest strigăt deșept pe vecin, cari alergă în curtea lui Gregorie.

Omul ridică de a doua oară secura și tăia piciorul stâng nenorocitei femei. Până ce vecinul isbutură să desarmeze pe mizerabil, biată Saftă mai primi cinci lovituri cu teribila armă. Odaia, patul, albiurile tot a fost stropit cu sânge, nenorocita victimă căzu leșinată.

La orele 5 ea a fost transportată la spitalul Colța, unde după un pansament s'a constatat că loviturile, primite n'au produs din norocire leziuni mari. — D-nu Grigorie e arestat. — «Telegrf».

D. Busch, ministru Germaniei, a plecat ieri la Tegernsee, aproape de München, unde e familia d-sale.

E. S. se va întorace în București pe la începutul lunii Septembrie.

DIN AFARA

Fr a n ț a.

Se știe, că între Republicanii din Camera franceză nu prea domnește o unire deplină, dar se pretinde că prin provincii se observă o concordie foarte înveselitoare între diferitele fracțiuni ale partidei. În unele locuri și asociațiunile mai radicale se unesc cu cei moderați și promit că la alegeri vor merge mână în mână. «Republique Française» speră mult de la această împrejurare, dar observă, că partida ar trebui să'și publice manifestul, căci alegătorii pierd răbdarea de a mai aștepta. — Într'acestea însă cestiunea zilei în Paris, este mai mult tabăra de la Pas-de-Lanciers lângă Marsilia. Soldații sunt decimați de t fos și într'o singură zi au fost două-zece și două cazuri de moarte. Infimțând o tabără de exerciții pentru zece mii oameni într'un ținut nesănătos, mlășinos, lipsit de apă, ministrul de resboi a comis o eroare mare. Președintele comisiunii sanitare, d. Dideot, a fost trimis acolo și a declarat, că locul este absolut nepotrivit. Toate foile din Paris cer desființarea taberei. La început numai foile radicale atacă pe generalul Campenon, făcându'î impunitări în privința aceasta; acum își ridică vocea și «Temps», care scrie: Că ministrul de resboi tot mai întârzie de a desființa tabăra se poate explica numai prin tradiționala tăragăială din biurouri. Nu e oare pe dos a voi mai bucuros să pierdem câte-va sute de soldați, de cât să turburăm obiceiurile mucigaiului de biuroși. Ministrul de resboi observă o tăcere neliniștitoare asupra taberei de la Pas-de Lanciers; nu de vult el asigură de pe tribuna Camerii, că va comunica Parlamentului toate știrile ce va primi din Ilue și o parte din Cameră a aplaudat acest angajament formal, care de altminteri n'a fost ținut. În aceste împrejurări ar fi cel puțin lucru firesc, ca generalul Campenon să dea lămuriri publicului asupra situațiunii a zece mii de tineri Francezi, pe cari îi deimează o epidemie. Cum se întâmplă oare că nu s'a găsit nici un deputat radical, ca să adreseze ministrului o întrebare în privința aceasta? De ordinar stănga face abuz cu interpelări inutile sau stricătoase; din întimplare n'ar putea oare face una care ar folosi ceva?»

Papa Leo XIII.

De când cu pierderea puterii lumestii a Papei și de când trupele italiene au intrat în Roma, bietul pusnic din Vatican se luptă greu cu sărăcia. Obolul sfintului Petru, dacă nu curge, tot mai pică și vin—vin sume bunicele din toate părțile lumii catolice, grămădindu-se în vasterile visterii ale Sfintului Scaun spre a procura pâinea de toate zilele sârmanului prizonier Leo XIII. Firește că Sanctitatea Sa nu poate trăi, d'abea vegetează, cu cele câte va mliioane (18 pare-ni-se) venit anual! E de plâns, într'adevăr. Cu ce oare să întreție știri numeroase, spre a milui cu baioneta pe cei neobedienți, a blagoslovi cu toporul pe șismatici? Și apoi tocmai acum în timpuri de grea cumpănă pentru cutiuța Vaticanului, se întâmplă că diferite comunități sau

congregații mai departate refuză a trimite sumele cerute. Ast-fel corespunzător unei foi vieneze scrie din Varșovia :

De când s'a urcat pe tron Leo XIII toate congregațiile monacale primesc ordine stricte, ca să și restrângă cheltuielile la ceea ce este neapărat de trebuință, ferindu-se de or-ce lux, iar prisosul veniturilor să l' expedieze la Roma. Aceasta nu le-a venit la socoteală dominicanilor din Petersburg, cari primesc contribuțiile tuturor catolicilor din Capitala Rusiei. Ordinul papal nu fu luat în seamă. În cele din urmă dominicanii se puseră cu totul sub protecția guvernului rusesc, în cât Curia romană trebui să cedeze și să facă o excepție pentru dominicanii din Petersburg. Aceași istorie s'a repetat cu ordinul enorm de avut al Paulinilor din Czenstochan, care, rezemat de ajutorul funcționarilor Ruși, nu se supun ordinelor papale și au adăpostit la densi chiar pe șismaticul arhiepiscop din Varșovia, Leontius.

Anarhiștii.

«Neue Freie Presse» de la 3 Iulie scrie :

Sâmbăta trecută a fost în Berna o întrunire de lucrători, în care procurorul general și consilierul Müller au vorbit despre cercetarea făcută contra anarhiștilor. De aci a urmat o discuție foarte furtunoasă. S'au ridicat cele mai grave acușări contra autorităților confederației, contra judecătorilor de instrucție, a funcționarilor de penitenciare, a poliției din Berna și mai ales contra războiului tratament la care sunt supuși anarhiștii. Unii oratori au ridicat în slava cerului pe asasinii șefului de poliție Rumpf, pe când Elvețienii prezenți au protestat energic contra acestor fapte sângeroase și contra amestecului streinilor în afacerile Statului elvețian. Întrunirea s'a împrăștiat la miezul nopții, după ce se votase o rezoluție, în care s'a pretextat contra expulsiunii celor douăzeci și unu de anarhiști, despre cari nu s'a putut dovedi că ar fi comis vre un delict sau crimă.

DECRETE

Epitropia bicerei Silivestru din Capitală este autorizată să desfășoare Banca Națională obligațiile municipale în valoare nominală de 1.163.500, care se află la Casa de depuneri și consemnațiuni și să vîndă prin licitație publică imobilul zisel bisericii situat în strada Lipsca Nr. 73; iar banii proveniți din aceste înstreinări, consemnându-se, vor servi pentru reconstruirea localului numit bisericii și se vor libera amăsurat cu înaintarea lucrărilor date în întreprindere prin licitație publică, conform legii contabilității generale a Statului.

D. Lupu C. Costache, prefectul județului Tutova, este autorizat să îndeplinească funcția de secretar-general al ministerului de interne pe timpul absenței titularului în concediul ce i s'a acordat, și d. Costache Popescu, directorul prefecturii județului Tutova, este autorizat să gireze lucrările acelei prefecturi pe timpul absenței d-lui prefect.

S'a dizolvat consiliul comunei rurale Păcureți, din județul Prahova.

D. Dimitrie Dobrescu s'a revocat din funcția de ajutor al primarului comunei Severin din județul Mehedinți.

D. inspector veterinar Mihail G. Măgureanu se numește definitiv în postul de cap al serviciului veterinar de la direcția generală a serviciului sanitar și d. Constantin

nescu Pantelii, medic veterinar, în postul de ajutor al capului serviciului veterinar.

D. Constantin Fometescu, veterinar de corp de armată, se numește provizoriu medic veterinar al orașului Constanța din județul Constanța și d. Gheorghe Boboc, veterinar de escadron, se numește provizoriu medic veterinar al județului Dolj.

D-nii medic veterinar Mihail G. Măgureanu, Vicent-Louis, Popescu Ioan, Constantin Pantelii și Bădulescu Nicolae s'au numesc în funcțiile onorifice de membri ai comisiei veterinare de pe lângă consiliul sanitar superior.

D. Ath. Stoensescu, absolvent al școlii normale și actual învățător de gradul I din comuna Pirietu, din județul Ialomița, se numește în funcția de sub-revizor școlar în județul Ialomița, post prevăzut și plătit din bugetul aceluși județ.

D. D. Protopopescu, director general al regiilor tutunurilor și sărei, este însărcinat a îndeplini atribuțiile de secretar general al ministerului de finanțe pe cât timp va dura absența titularului de la post.

S'a primit demisiunea din armată a căpitanului Lămotescu Mihail, șef de birou de la comandamentul corpului IV de armată, pe ziua de 1 Iulie 1885.

DECISIUNI MINISTERIALE

D. Protopopescu, directorul general al regiilor tutunurilor și sărei, însărcinat prin decretul cu No. 1.738 a îndeplini atribuțiile de secretar general al ministerului de finanțe este împuternicit a semna în numele nostru or ce corespondență, a autoriza și a aproba cheltuieli, a semna ordonanțe de plată sau de delegații pentru toate serviciile publice atașate la ministerul de finanțe în limitele creditelor acordate și conform dispozițiilor admise asupra comptabilității publice.

TEATRUL NAȚIONAL

și
D-nu Dumitru Sturdza.

Anul acesta, ca de obicei și conform legii, d. director general al teatrelor a înaintat ministrului instrucțiunii publice proiectul de buget pentru exercițiul viitoarei stagiuni teatrale. Pe cât se afirmă, ministrul, impresionat rău de țira urcată la care s'a ridicat bugetul teatrului pe anul viitor, stă la îndoială dacă trebuie să aprobe sau nu proiectul ce i s'a adresat. Se vorbește chiar că de acum zece zile d. Sturdza a cerut din cancelarie bugetul anului trecut, pentru a vedea diferența.

Adevărate sau nu, afirmările acestea ne-au bucurat mult, pe noi mai cu seamă, căci în totdeauna ne-am ocupat d'aproape de gestiunea teatrului nostru, și necontenit eram în așteptarea venirii unui ministru care, cel puțin câte-va minute, să se ocupe și de teatru.

D. Dumitru Sturdza, ce e drept, reputat pentru amănunțimea cu care cercetează or-ce chestiune, era d'inaut însemnat în mintea noastră ca unul ce ar putea scormoni și limpezi chiar și destrăbălata situație a Teatrului Național. În caz când d. ministru ar voi să facă ceva pentru Teatru, — și șcim că d-sa poate să voiască când e luminat asupra unui lucru, — am pune la dispoziția d-sale vrafurile de articole ce am publicat, în care să oglindește gangrena ce a cuprins această instituție de cultură, și i-am atrage anume atențiunea asupra scrișorilor deschise ce am adresat, în toamna trecută, d-lui Gr. C. Cantacuzino, directorul general al Teatrelor. Ba chiar ne legăm a rezuma și concentra personal pentru d. ministru, păreri și considerațiunile noastre asupra Tea-

trului, din care va reesi neapărat că, așa cum merg lucrurile, vom vedea stingându-se cu încetul, dar sigur, Teatrul Național, din cauza modului cum este condus și administrat, fie pe fața materială, fie pe cea artistică.

Ma! cu seamă pentru stagiunea ce vine, — fie ca noi să n'avem dreptate! — putem spune cu mult temei că falimentul și va arăta fața chiar de la prima jumătate a stagiunii. Să consulte d. ministru cu scrupulositate bugetul ce i se înfățișază, să ia note și informațiuni de cine crede d-sa de cuviință, să aprofundeze lucrul mai adânc, și se va convinge, suntem siguri, de adevărul spuselor noastre. Dacă în alți ani, cu un buget mai redus, cu o pompă de forme, grade și aspirațiuni mai simple, și totuși cât p'aci era să rămăie treaba în drum, dar încă în stagiunea viitoare, când presupusele venituri sunt umflate peste măsură, când cheltuielile sunt foarte mari, când iluziunile sunt așa de puțin temeiace încât se vîd că de colo că sunt visuri!

Șim că sunt multe persoane influente care, dintr'un interes său din altul, vor vorbi alt-fel d-lui ministru, — și chiar din întimii d-niei sale vor pune poate aureolă în jurul bugetului actual; — totuși, noi ne facem și de astă-dată datoria d'a atrage atențiunea autorităților superioare asupra Teatrului Național, deși de atâtea ori am făcut-o în zadar. D. Sturdza, însă, a dat destule dovezi de pătrundere și de energie, pentru a ne lăsa speranța că, în gestiunea de care vorbim, nu va sta indiferent. Noi suntem la dispozițiunea d-lui ministru a i amănunți lucrul or-cât va cere trebuința.

Sphinx,

DIN JUDEȚE

Citim în „Vocea Covurjului“ :
«Elevul școlii de marină Petru Rusovici, în etate de 15 ani, orfan, cumanul d-lui profesor Pacu, a murit la 1 Iulie, orele 6, ucis în bătaie sâbatică cu o manelă cu care șterg tunurile, de căpitanul bricului «Mircea», Mănescu. Bricul se află în portul Constanța. Faptul a fost constatat de 4 medici și de martori. Indignațiunea în Constanța e la culme. Copilul omorât a fost înmormântat ieri 3 Iulie, în asistența unei rude ale sale.
„Sălbătăciile căpitanului Mănescu a revoltat toată lumea. Se zice că mai mulți elevi au fugit“.

Alaltă-seară pe la orele 8, dorobanții de la picheul Nr. 78 au prins pe Dunăre, în dreptul Galațiilor, și au scos la mal cadavrul unui individ.

Din cercetările făcute s'a aflat, spune «Galații», că inecatul se numește Cădâr Osman, în etate de 20—22 ani, de loc din Măcin unde are părinți. Nenoroicitul era matros la ceamul lui Arii Husein și s'a inecat din nebgăre de seamă Duminică noaptea pe la orele 12 în dreptul casarmei punctului de dorobanți.

Biserica trei-Erarhii din Iași.— De trei ani se lucrează la restaurarea completă a acestui edificiu. De aceea «Lupta» crede că nu e fără interes a pune pe cetitori în curentul acestor lucrări.
Biserica Trei-Erarhi, după cum se știe, este zidită la 1639 de Vasile Lupu.

Se pare că clădirea ei s'a făcut în grabă căci zidirea este rău făcută; de-tail a timpului: zidurile au prin mijlocul lor legături de lemn astăzi putrezite, se vede că ferul nu se întrebunța încă la această destinație. În cursul timpului cutremurile de pământ precum și mai multe focuri au slăbit și mai tare edificiul.

Ceva în privința stilului. Se știe că această biserică este sculptată pe toată suprafața cu un desen elegant de multe ori bizar, cu împletituri nenumărate când în stilul bizantin, când în cel arab.

Biserici în felul Trei-Erarhilor se găseasc în Orient mai cu seamă în Armenia. Intinderea ei este de 35 metri ear lungimea de 10; ca bază arhitectonică are tot crucea însă mai prelungită. Caracteristic este amestecul de stil în detaliu. Așa, alătura cu stilul Bizantin, cu mosaicurile arabe vedem figurând stilul grotic italian. Ușile și ferestrelor sunt făcute în acest stil. În interior este de remarcă sistemul de bolte superpuse. Prin un ingenios sistem, bolte se superpun altor bolte tot mai mici până la cupolă.

În privința restaurării. Această biserică a fost de mai multe ori restaurată în unele părți: cele mai noue restaurări sunt cele făcute în 1818 și 1829. Reparațiunile acestea consistau însă în a pune alte pietre în locul celor vechi fără a mai căuta a se păstra sau reface stilul vechiu.

Restaurarea însă care se face acum de d-nii Lecomte și Gabrielescu este cu totul alta. Totul se reface identic; în locul fie-cărei pietre sau decorații vechi se pune o peatră identic sculptată, cu identică decorație.

Am zis că restaurarea durează de trei ani; peste un an ea va fi sîvîrșită adică clădirea va fi terminată complet atât în lăuntru cât și în afară. — Va rămănea de isprăvit decorația interioară și mobilierul. În acești trei ani s'a cheltuit cu restaurarea suma de 300,000 (câte 100,000 lei pe an). Acum Camera a mai votat încă 323,000 pe doi ani. Va să zică restaurarea zidăriei va costa pe Stat 623,000 lei. Zugrăveala și mobilierul din interior va mai ținea vre-o 400,000 lei cu alte cuvinte acest prețios monument va costa suma de mai bine de un milion.

Lucrarea se continuă cu mare îngrijire și conștiință.

STIRI MARUNTE

Ministru marinei și coloniilor franceze a adresat autorităților franceze o circulară pentru a le informa că el autoriză, în diversele corpuri ale marinei, subscripțiunile pentru monumentul ce se propune a se ridica în memoria vice-amiralului Courbet.

D-nu Rochefort, redactorul ziarului «Intransigeant», a primit de la d-nu de Billing — una din cele două persoane contra cărora presa franceză voese a intenta proces înaintea tribunalelor engleze pentru a fi pus la preț capul ziaristului francez Olivier Pain, ex-colaborator al numitului ziar și consilier al Mahdiului, și despre care am vorbit în unul din numerele trecute ale ziarului nostru — o scrisoare în care, amintind propunerea de răscumpărare oferită de Mahdi pentru nenoroicitul general Gordon și refuzată, cum șcim, de guvernul lui Gladstone, — propunere adusă la cunoștința lui Granville de o grupă de musulmani influenți, prin același d-nu de Billing, atinge și chestiunea lui Olivier Pain, despre care zice :

«Urmaresc cu cea mai mare atențiune tot ce privește tristul sfîrșit al bietului Olivier Pain.

de vultur răpita,
de babă robită,
la domnie-ajunsă,
de țigancă tunsă,
călugăraș mă făcui.

O fi tunsă ? o fi rasă ? ba o fi una ?
ba o fi alta ? Că hir, că mir, ciobanii nu ghiciră, și călugărul le luă turmele de oi și începu să le măe de la spate, lăsându-i cu buzele umflate. Și înîndu-și drumul plîngea și cânta, și mai mult plîngea :

copilașul mamei,
dormi și nu mai plînge;
ori răsă te strînge ?
ori răsăi de jale
și țîi cobeste în cale ?
or cauca'i greu
pentru capul tîu ?
ce te zvircolesti
și ce te trudești ?
nu știi cine ești ?
copilașul mamei,
dormi și nu mai plînge;
că răsă nu strînge,
și răsăi de jale
nu pentru matală;
caucul e greu
pentru capul meu.

Așa, ajunse călugărul la cirezile și la hergheliile împărătești, și ear se leagă cu ghicitoarea și le luă și lor cirezile și hergheliile. Și țiporni mai înainte.

Atunci dădură navală, ciobanii, văcarii și hergheligi, la Impăratul și i spuse că un călugăr, frumos de pică, tîner, tîner, c'o ghicitoare le-a luat

Îndată ce mi-a sosit scrierea despre moartea lui, m'am grăbit a scrie amicilor mei musulmani pentru a mă sili de a culege ceva indicii de natură a face lumină asupra acestui sinistru eveniment.

Voi fi în curând reintors la Paris și țî voi comunica din voce oare-cari fapte de o mare importanță pentru a completa ancheta indispensabilă la care trebuie să no dăm.

Scrisoarea vorbește apoi de căderea Chartumului și de propunerea de răscumpărare a generalului Gordon; apoi termină :
«Cât despre bietul Pain, sunt sigur de concursul leal al amicilor mei musulmani. El sciu prin mine cât de mult îl iubiți; sunt convins că densi vor face tot posibilul, pentru a ne lumina util asupra soartei sale».

Apoi, în postscriptum :
«Sunteți singura persoană care soie negocierile cu car am fost însărcinat de către agenții Mahdiului. Chartumul fiind luat, și Engleji crezînd pe Gordon mort, sunt liacum să vorbească».

«Vossische Zeitung» scrie : Impăratul din Birma a trimis o ambasadă în Europa, care acum petrece în Paris și va visita apoi Germania și Anglia. Ea e compusă din trei persoane cu numele : Tay-Nay-Mio-Nin-Din-Naja-Tan-Dan-Zin-Min, prim secretar al consiliului secret al împăratului birman; Sayo-Daw-Geey, un fel de ministru de interne și Mung-Kham, un boer tîner. Ambada are să studieze instituțiile publice, agricultura, industria și comerțul Europei.

În zilele trecute fabrica lui Krup a și pornit spre Italia unul din cele patru tunuri comandate de Italia. Teava acestui monstru este de 14 metri și 30 centim lungime și grea de 120,400 kilograme. Tunul aruncă o granață de 1000 kilograme la o distanță de 15,5 kilometri. Pentru o asemenea încălzitură se cer 300 până la 500 kilograme bulbere de tun. S'au construit anume două vagoane cu opt osii pentru transportarea tunului. Ele sunt împreunate printr'un pod puternic, pe care zace colosul. S'au luat toate măsurile necesare, ca să nu se facă prădădurile drumului de fier, pe unde va trece acest călător teribil. — Și să zief că omeniarea nu progresa !

VARIETAȚI

Influența inteligenței și a stărei psihice asupra forței musculare. — În una din ședințele Societății de Biologie din Paris d. Ch. Féré a făcut o interesantă comunicare asupra acestui subiect. D-sa a arătat că forța musculară, măsurată cu dinamometrul, e mai mică, în aceeași țară, la lucrători cu mâna de căt la uvrieri întrebunțați în industriele artistice unde lucrarea intelectuală ia oarecare parte; ea e mult mai mare la oamenii dedați lucrărilor intelectuale.

Aceste fapte sunt aceleași la femei ca și la bărbați.

Legea generală e că energia musculară e mărită prin activitatea sistemului nervos cerebral. Ascultarea unei lecțiuni, unei bucati de musică plăcută, reprezentățiunea mentală și spectacolul executării unor mișcări făcute de altul, măresc asemenea forța noastră dinamometrică.

Contrariul are loc : punerea în joc a sistemului muscular mărește energia sistemului nervos; de multe ori pentru a găsi soluțiunea unui problem, e de ajuns a te plimba cât-va timp într'un mod mașinal prin cameră.

Toate aceste fapte cari sunt exemple de dinamogenie (creșterea puterii unui aparat organic prin punerea în joc a celui alt), sunt manifestate mai ales la indivizii nevropați și ipnotici.

Forța dinamometrică e mai mică dimineața la deșteptare de cât mai tîrziu după o lucrare intelectuală.

Strîngînd de mai multe ori dinamometrul numai cu o mână se mărește forța dinamometrică a celei alte.

Întrebunțarea prelungită a vorbei mărește forța musculară și — reciproc — unele mișcări pasive ale brațului împrimate unele istorice afasice i' redau vorba. Gesturile ce se fac de oratori au probabil drept scop instinctiv de a le ușura eseceriul vorbei.

Aceste noțiuni sunt importante din punctul de vedere al igieniei și pedagogiei; ele arăt necesitatea ce e d' a se pune în acțiune cât mai multe organe și aceasta în interesul dezvoltării tuturor organelor sau chiar a unuia în particular. — («Spitalul»).

turmele, cirezile și hergheliile, ș'a pornit'o cu ele tînguind un cântec mai mult de femee de cât de călugăr, mai mult de mumă de cât de tată.

Pe loc Impăratul porunci la doi cetăși să întoarcă călugărul din cale, ca să i spus și lui bazaconia de ghicitoare, pe care n'a dovedit'o nici ciobanii, nici mocanii, nici țurcanii, nici țitanii.

Când se înfățișă călugărul, toți rămaseră mărmuriți de frumusețea lui, și se uită lung, dându-și ghiesuri :

— Da unde'i sunt mustățile ?
— Da n'are barbă ?
— Oh ! ce ochi !
— Păcat că e prea gros !
— Păcat că e călugăr !
— Ar fi mai mare păcat dacă ar fi călugărit !

— Ei, rogu-te, părinte călugăraș, zise Impăratul, și nu-și mai lua ochii de la el, ea spune-ne și nouă ghicitoarea cu care ne-ai luat avuțiile.

Călugărul pe loc începu :

din pulpă născută,
pe clae-aruncată,
de vultur răpita,
de babă robită,
la domnie-ajunsă,
de țigancă tunsă,
călugăraș mă făcui.

— Cum ? cum ? mai zi odată, mai zi odată, rupse Impăratul, frecându-se pe frunte.

— Dă'i incolo de hoț, ce te uită în gura unui șiret, zise ciocara de Impărăteasă, albind ochi în cap.

Impăratul îi întoarse spatele supărat și ear grăi către călugăr.

FOIȚA «ROMANIEILI BERE»

— 6 Iulie —

7

DE LA VRANCEA

ODINIOARA

Dihania bătrână opri carul sub salcie, și dădu din car toate trancafuzele și începu să se vîcărească, de hoată ce era :

— Vaaa ! vai ! păcatele mele, că mult m'e foame, și pusii de ochi nu vîd; cuum să pui s'ă de mămăligă ! Vaaa ! vai !

Și puse câteva găteje, și dădu s'a-prinză iasca de la amnar dar izbăa, a-napoda, unghiile în loc de cremene.

— Nu așa mamă, almintrelea, zise lata din salcie, făcîndu-i-se milă.

— Da cum mamă ? nuu vîz, nu vîz, că m'aaa lăsat pusii de ochi !

Și voină să pue pirostriele, le puse cu picioarele în sus, căldarea o rîsturnă cu gura în jos, mălăiul îl turnă p'alături de sită.

— Nu așa, mamă, nu așa, grăi fata cu pîrl de aur, lăcrîmînd.

— Da cuuum mamă, nuu vîz, nu vîz. Dăate jos mamă, fiiiți milă d'o biată bătrână, făără ochi, făără vedere !

Fata se dete jos din salcie; aprinse focul; puse de mămăligă și i întinse masa.

— Ține-mi ne urit, bunico, zise di-

hania, și gustă și dumneata, cocoană bună și blajină, din pește meu.

Fata o ascultă : mîncă cu poftă pește sărat, că i se acrise d'atâtea mirodenii dulci ce i aducea „tata Vultur.“ I să făcu sete. Hărca îi întinse un pahar de vin, două trei, până o ameți și o culcă în poală să i caute în cap „c'așaa să cuvine cocoanelor mari.“

Când pe biată fată o fură somnul, bahnița, o puse în car și bătînd să omoare boii, o aduse la tronul Impărăției.

S'a plîns, ce-a plîns, până s'a mîngăiat, că Impăratul a înbrăcat'o în mătăsării, a plimbat'o în calești și i sa supus la toate voile.

Dar n'a apucat nici să aibă un cocon și într'o zi, o altă haină de cioară se furisă pe lângă ea și i șopti în urechie :

— Maria ta, măria ta, o să naști un copil mut și orb, că te-a fermecat țiganca care te-a robit. Vino cu mine în grădină să te descînt,

să te slujesc ;
și să i vorbesc,
lui, copilului,
lui, coconului ;
s'auză și gîndul,
și'n ochi luminîndul,
să vază cît șapte
până'n miez de noapte ;
și eu fac prizoare
c'o vedea și'n soare.

Impărăteasa se înduplecă, că mumă era, nu alt-ceva. Ce făcu, ce dresc, cu șoșeli cu momeli, că țiganca o adormi cu capul în poala ei; o tunse

din pulpă născută,
pe clae-aruncată,

Circumcisiunea israelită a fost de curând studiată de un medic de la Moscova, Portu-galoff. El conchide că este o ceremonie foarte supărătoare sănătății copilului din cauza emo-ragiilor la care dă naștere. Negând că ar fi o măsură de precauție contra sifilisului, după cum mulți cred, afirmă că dacă printre sifilitici se găsesc mai rar israeliți, aceasta depinde de aceea că: numărul lor e în general foarte mic, au mai puțin de conduită rezervată și se însoară obișnuit de timpuriu. Această lucruri îl conduc pe autor a crede ca această ceremonie înșoară pentru rasa ce o practică trebuie să fie părăsită. — (Spit.)

UN DIVORȚ IN EXTREMIS

Extragem dintr-un articol subscris de Pa-risis, și publicat în jurnalele „Le Figaro”, următoarea dramă sfâșietoare care realizează *summun* ororii tragice: e o scenă feroce petrecută la patul de agonie a unei femei care a cerut divorțul după trecerea de mai bine de douăzeci de ani de la dobândirea separațiunii de corp.

«D-nu și d-na de Z... erau separați de mai mult de douăzeci de ani. Procesul lor făcu mare șomot atunci și dete la lumină ast-fel de scandale în cât d-nu de Z... eși din el ca însemnat cu un fer roșu. Pus la indexul societății sale, densusl dispăru. Erau și copii mici, prea tineri pentru a înțelege și pentru a ține minte, a căror pază o avu d-na de Z... și pe cari dēnsa îi creșu în ultiarea de taral lor și chiar în nesciință de numele părintesc. De a doua zi a judecării, ea luase doliul cel mare al vėduvelor, și, la toate consolațiunile banale, acelora cari îi vorbeau de timp ca de un consolator infailibil, ea nu le respundea de cât printr'un suris trist și descu-ragiat. Consolata, ea nu voea să fie, și se apără așa de bine în cât timpul nu putu reuși să închină rana ce dēnsa purta în inimă, nevindecabilă și tot-deauna sangerandă. Așa în cât, când legea nouă îi permise de a schimba în divorț judecata sa de separațiune, ea se grăbi de a'î invoca beneficiul. Și cum drepturile sale nu erau decât prea sigure, cum, de altminteri, d-nu de Z... de și reintrat în această lume unde totul se uită, cu ajutorul anilor, se abținuse de a le contesta, ea lesne câștigă cauza.

Divorțul, se știe, nu este definitiv de cât după ce a fost pronunțat de către oficerul stărei civile. D-na de Z... aștepta cu nerăbdare expirarea termenelor legale pentru a îndeplini această formalitate ultimă. Dar pute-riile sale, deja șovăitoare, se uzaseră în această evocare a unui trecut fun-est, în această deșteptare a vechilor rușini și a vechilor dureri. Două zile înainte de ceremonia obligatoare — Codul are cruzimi de acestea — la care ea «poțise» pe bărbatul său, două zile înainte de oribila confruntare — supliciu nefolositor, barbar, contra că-ruia bunul simț și umanitatea prote-ctă — curajului ei se stinse ca o lampă care nu mai are ulei. Sdrobită de fri-guri, ea căzu la pat. Dar ura sa ve-ghia. Simțindu-se perdută, ea nu voi ca moartea s'o surprindă mai înainte de a'și fi terminat opera. Și, cu mâna sa deja rece, ea scrisese primarului arondismentului... pentru a'î invita să se transporte, în ziua fixată, la do-miciliul ei, unde dēnsa era reținută de forță majoră, în scopul d'ea pronunța acolo divorțul său în *extremis*. În același timp ea făcea să ajungă d-lui de Z... o somațiune conformă.

Familia, atunci, crezu de datorită ei ca să intervină: ea făcu apel la mise-

ricordia care, la ora când eternitatea are să se deschidă, trebuie să amni-stieze toate greșelile, să steargă toate rancunele; ea invocă temerea de scan-dal, respectul numelui, onoarea copii-lor. Murinda fu neclintită. Neputin-cioasă a învinge această voință de fer, familia făcu apel la religione pentru a o mișca: un preot veni, care, cu o onctiune de apostol, încercă de a face să se pogoare potolirea în acest suf-let ulcerat și de a deștepta în ea vir-tutea unită a ertărei. *Vox clamantis in deserto!* Promisiunea eternelor re-compense nu putu să se prindă ca și amenințarea eternelor pedepse pe a-castă armătură a urei.

În fine, ora expiatoare a sunat. Dreaptă și lividă pe perinile sale, d-na de Z... se rigidi în o sforțare su-praumană. Primarul este coco, încins cu eșarpa, și palid, ca și cum ar a-vea conștiință de rolul ce are să joace în această dramă à la Dante. Lângă densusl, grefierul său, cu condeiul la ureche, cu aerul indiferent al unui om «care a vėzut multe d'alde-astea», doi domni, îmbrăcați de sus până jos în negru, doi burghezi din vecinătate — căci rudele s'au retras pe furis — com-pletează personalul voit de lege.

De-odată, ușa se deschide: e d-nu de Z..., asistat de doi martori. El a venit, deși prezența nu e obligatoare, la funebra înțelnire, nu prin bravadă, dar pentru o supremă adjurațiune.

Nenorocitu merge să cadă în genunchi la piciorul patului unde moare aceea pe care el n'a revėzut-o de mai mult de douăzeci de ani, și, cu ochii plini de lacrimi, cu mâna prinsă de friguri căutând o mână care fugă de strângerea ei:

— Ertare!... ertare! geme el... Am fost foarte culpabil, dar am expiat așa de aspru și atăta vreme!... Vezi, mă căesc, mă umilesc, implor!... Cineva nu e inexorabil când are să moară!... Christ însuși, murind, ertă calilelor săi!... În momentul de a te duce la el, fi, ca densusl, misericordioasă și clementă!... Copii mei nu cunosc pe tata lor... Nu mă da, până la cea din urmă zi a mea, execrării lor!

Un spasm violent agită pe murindă. Un fulger luci în ochiul ei, poate o fugitivă licărire a iubirilor stinse!... Dar masca, un moment destină, își relună implacabilă rigoare.

Ea se întoarce spre oficerul stărei civile și, cu o voce unde numai era deja nici o notă umană:

— Domnule, zise în agonie, grăbește-te de a termina datoria d-tale!

Magistratu făcu un semn grefierului care, într-una indiferent, năvăli actul de divorț. Apoi cu gătul uscat, ca cum ar pronunța o sentință de moarte, el debită formula consacrată.

O bucurie feroce ilumină fața murin-del. Ea își încrucișă mâinile pe peptul său care se ridică într-o triumfătoare expira-țiune. Ochii ei se deschiseră mari de tot și, puțin câte puțin, se prinseră într-o îngrozitoare fixitate. Murise!

D-nu de Z... își apucă cu amândouă mâinile fruntea unde simțea că incol-tește nebunia. Și, ridicându-se de jos cu rigiditatea unui automat, ajunse ușa d'andaratele, împleticindu-se ca un om beat, cu privirea țintită, prin nu soiu ce atracțiune magnetică, pe această privire care nu mai vedea.

Cât suferit-a această femeie prin acest om, pentru ca moartea sa nu i se fi părut, între ea și el, un abis indestul

— Mai spune, tată, mai spune-ne o-dată ghicitoarea.

Părintele călugăraș mai spusese odată ghicitoarea, și, pipăindu-se cu binșo-urul la cingătoare, începu să cânte:

copilașul mamei dormi și nu mai plânge, că rana nu strânge; și rana-i de jale nu pentru matală; caucul nu-i greu pentru capul tău, nici pentru al meu.

Așa cântă, și și azvirli caucul din cap, iar din creștetul capului pân la bria i se indoi în unde valurile de per mai strălucitoare ca lumina soarelui.

Impăratul își recunoscu adevărata lui împărăteasă, îl dădu în genuchi și i lăcrămă pe iminei.

Dar ca o fiară turbată se răsuși pe loc și, umflând pe cioara haină care se gogoșase pe tronul împărăției, porunci ca, iataganele s'o hărtănească, găilor s'o dăruiască, vėntului s'o risi-pească și oasele-i căinilor să le pregă-tească.

Ș'incăleacă p'o șea și vė spusel d-voastră așa; ș'incăleacă p'o...

— Ho! Ho! opria la basma, tată Doroftei, că mai sunt p'acilea și fete mari, zise Tușua, șade rău; nu fi slobod la gură; aici nu e cumetrie cu chief și cu lăutari.

— Aide, treacă, mergă ș'asta de la mine, mormăi Doroftei, să ispră-vesc fără isprăvit, de și mă ciupește gluma de limbă par'c'aș fi luat în gură un furnecai întreg.

de profund, indestul de larg; pentru ca la chemarea suveranului judecător să nu voiască să răspundă prin acest nume detestat!»

NOTIȚE LITERARE

Revista literară, anul VI, Nr. 49, are următorul sumar:

Odinioară, navelă de De la Vrancea.—Carte de Icoane (după H. C. Andersen) de dr. M. Gaster.—Dimitrie Bolintineanu de Ang. Demetriescu.—Sanda, navelă de dr. M. Broci-ner.—Severo Torelli, [dramă, dupe François Copée] de T. M. Stoensescu.—Bibliografie.

Contemporanul, Anul IV, semestrul I, Nr. 10, 11 și 12 are sumarul:

Șapte poezii de B. Conta.—Treț morți (după Lew Tolstoi) trad. de V. G. Morțun.—Despre inteligența animalelor (urmare) *—Concepțiunea progresului de Al. A. Bădărău.—Două mame de Sofia Nădejde. Lui Ștefan Vodă (epigramă) de Al. C. Cuza.—Femeia îndărăptnică (anecd. pop.) N. G. T.—Studii geologice și paleontologice asupra unor tăr-mururi terțiare de G. Coblescu (recenzie) I. Nădejde.—Treț comedii ale lui L. I. Caragi-ali de I. Gherea.—Vasile Conta (notiță bio-grafică și literară) de V. G. Morțun.—Teoria lui Roesler de A. D. Xenopol (critică) de I. Nădejde.—Copila (poezie) de D. A. Teodor.—Dureea mea (poezie) de T. Galino.—Nepo-triviri între evangeliști de A. T. U.—De prin lume adunate și la lume iarăși date (critică Luminei p. toți) de Mordax.—Este sau nu D-zeu? de I. Nădejde.—Credințele re-ligioase la Românii de Sofia Nădejde.—Li-teratura populară română a d-lui Gaster (re-ziență în „România”) de Kr. Nyrop.—Grama-tică de I. Nădejde și Genul elementelor latine de Ed. Gruber (recenzie în „Romania”) * * *—Correspondența.—Bibliografie.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.”

18 Iulie 1885.—9 ore dimineața.

Paris, 17 Iulie

Camera a adoptat proiectul de lege care ridică foarte mult drepturile de intrare asupra produselor românești. Proiectul n'a fost combătut de cât de P. Passy, savantul econ-omist. Raportorul, d. Drumel, a făcut să se observe că legea nu s'oprește într-un mod obligatoriu drepturile asupra importărilor române, dar că este numai o armă pusă în mâinele guvernului pentru a'î permite să lucreze asupra României pentru a ajunge la i cheierea unui tratat de comerț.

Bondra, 17 Iulie.

Camera Comunelor. — D. Robert Bourke, sub-secretar de Stat la fabrica stirene, declară că guvernul n'a primit nici o informațiune nouă privitoare la cestiunea grani-țelor afgane.

INSERȚIUNI ȘI RECLAME

Către onorabila redacțiune a ziarului „Romania Liberă”

București.

Domnule Redactor,

Publicați, vă rog, în numărul următor al stimabilului d-vă ziar următoarele ce vi le descriu în scurt, și aceasta pentru a se face cunoscut publicului calitatea unei persoane de aici, care acoperită fiind cu o vopsea pe dinafară, a ramas până acum ascunsă celor ce n'au avut norocirea ca mine să o cunoască de aproape.

Având asigurată casa mea de aici precum și mobilele, la Societatea de Asigurare „Dacia-Romania”, din Bucu-rești al cărei reprezentant este aici d. Bernard Carandino, s'au întâmplat un mic incendiu pe la trecutul Februarie 1884, a căruia pagubă s'a estimat de densusl precum și de d. inspector al Societății, aflat din întâmplare pe a-tunci aici, la lei în total 381.

Aprobându-se ast-fel ca să fiu plătit din despăgubirea asta, după mai multe șicanii abia s'a înduplecat d.

porcar, că nimeni n'a fost mai groz-av ca el în tot jirul.

În depărtare s'auziău pocnete de bice; erau grănarii pe cari s'erbătoa-rea i-apucase pe drumuri,

Se sculară cu toții de la umbra cas-tanilor s'o porniră în cărduri spre casă; bărbații tăcuți, gândindu-se p'a douazi; femeile și țineau calea, vorbind de leacurile cu cuvântul or cu bu-rueana.

Ași! Untul-de-sunătoare, nu e așa de bun pentru bube, tăeturi și zgaibe, ca Pătlagina.

— Foile de Oleandru, ori-cât le-ai ferbe în apă sărată, tot mai bună e Țintaura pentru friguri.

— Socul, Macul, Saltimul și Coa-da-șoricelului, sunt pentru tuse.

— Pinză de păeajene desumflă o-brinteala.

Ași! or ce umflătură e mai bine s'o moi, s'o resuși, cu abureală de Bozii, cu Ceapă coaptă și cu oblojeli de Li-pan.

— Pe Ancuța, gropăreasa, a arun-cat'o în apă rece, și par'că i-a luat cu mâna lungoarea.

— Cătană ș'a descântat dălacul, și l'a stropit cu apă neincepută, ferme-cată de vestita Trandafiră, și de gea-ba, a trebuit să se arză cu o muchie de bardă înroșită, alt-fel nu scăpa.

Așa mergeau a gale; spunând fie-care ce o tăia capul; și sănătatea, mul-țumirea, veselia se deslușea pe toate chipurile. A doua-zi le aștepta lucrul, de dimineață până seara, și ele îl aș-teptau cu plăcere.

Copii zburdălnici goniau înainte, cântând, fluierând și aruncând cu bul-

Bernard Carandino, și mi-au numărat numai lei 200, după ce mai înainte înșelându-mă (în urma încrederii ce am avut precum n'ar fi trebuit) prin frauduloasă manieră, i-am dat că mi-le-a cerut, quitanțele mele de plată subsemnate, (achitate), departe fiindu-mi ca să m'î inchipuesc scopul lui.

L'am'ndenunțat, precum i-o prezisei, pentru răpirea aceasta, la direcți-unea generală din București, cerend a mi se plăti suma reținută prin abus și arbitru, restu de lei 181, și în loc să se grăbească să și acopere rușinea lui aceasta pretutindinea, profitând de lipsirea mea provisorie în urmă d'aici, și crezend ca o ocașiune favorabilă ca să se poată justifica acuzându-mă, au avut și curagioasa nerușinare să mă acțiuneze judecării ca *calomniator*, zi-cend că l'am'calomniat fiind-că i de-nunțasem purtarea lui aceasta către Direcțiunea generală din București....

Cu voința lui Dumnezeu, m'am in-tors din voiagiu, m'am prezentat la tribunal, am confirmat *calomnia* ce i-am făcut, adică denunțarea către Di-recțiunea din București, și cu toate stăruințele atât ale lui precum și a a-micilor lui ca să defigureze adevărul și faptele, dreptatea a suprainvins minciuna și înșelăciunea... Ne am ju-decat, și după apelația sa iarăși ne-am judecat arătând prin martori și prin fapte, răpirea ce mi-a făcut, și în cât ar nemulțumi aceasta pe d. Bernard Carandino. Grația justei ju-decări a tribunalelor, posed sentința neapelabilă a tribunalului de apel din Tulcea din 16 Martie 1885 prin care se recunoscu nu ca *calomni* dar că *juste plāngerile mele* ce am scris în contra lui, precum am zis către Direc-țiunea generală de asigurare a „Dac-iei-Romaniei” din București.

Acum dar am intențiunea să l'acți-unez eu în judecată, ca să m'î plă-tească suma cea pe jumătate, din totul ce m'a abusat, sau lei 181, precum speșele de judecată etc. și tot de o dată ești voi denunța criminal, ca înșelător și abusator de încredere, pre-cum îi o prezisem și l'am anunțat la Direcțiunea generală cu sus zisa mea denunțare.

Primiți, d-le redactor, asigurarea considerațiunii mele.

Sulina, 15 Iunie, 1885.

P. A. C.

ULTIME ȘTIRI

Din Romanai ni se scrie, că ploile din zilele trecute au distrus aproape total pogoanele cu grâu și porumb ale locuitorilor din comuna Urzica.

În județul Muscel ineurile au pricinuit agriculturii pagube de sute de mii de lei.

Pe Dunăre, lângă orașul Hârșova, s'a găsit un cadavru de om cu totul desfigurat. Inecatul paré a fi fost în vėrstă de 25 de ani.

În comuna Cotu-Cioari, din județul Buzău, s'a ivit o boală de splină printre vitele locuitorilor. Deja au murit două vite și trei sunt pe calea morții.

Afiăm că d. Velescu, cunoscutul nostru gimnastic, a fost chemat în Bul-garia ca să dea vecinilor noștri un plau pentru o organizare sistematică

gării «care mai departe.» Ce'i cu praș-tia și ascultau piatra cum piuea ca un gloanț scăpat din carabină.

Începușe a insera. Găinușile bizi-eau, zburând greoaie, și copilele aler-gau după ele să le prinză cu șorțul. Licuricii începuseră a și aprinde scin-teea de argint.

Și acea liniște adincă, întinsă peste toată mahalaua, au de țipetele copii-lor când zăriră primul liliac care gon-ia, cotiș, d'a lungul uliț lor.

Cu toții începură să azvirle cu căciu-lele în vėnt, cântând într-una:

«Liliac, Liliac, trage noaptea la conac! din cloponița bėtrână hop odată! hop de două pin' la nouă... liliacii dacă scapă sub căciulii ei fac calpacă.»

D'atunci n'a trecut de cât ca la cincisprezece ani de zile, și p'aceeași streaje am intrat, p'aceeași cărare m'am strecurat și n'am mai vėzut mândrețea d'odinioară.

(Fine)

a studiul exercițiilor corporale în școlile Bulgărești.

Principesa Elena Cuza, a sosit aseară la Ruginoasa, de la Paris, însoțită de fiul său, principii Alexandru și Du-mitru.

Ni se spune că societatea de ma-ghiarizare din Cluj au adunat până a-cum, din taxele membrilor, 200,000 de florini, adică aproape 500,000 de lei.

Din fondul acestei societăți se va înființa o mare gazetă, scrisă romă-nește, prin care se va susține interesele maghiare.

BIBLIOGRAFIE

A apărut de sub tipar SULTANICA, — Fanta-Cells, — Odinioară, — Suer etc. Un volum în octavo, preț 3 lei de de la Vrancea. Acest volum se află depus la toate librăriile din Capitală

S'a scos din aceste nuvele 50 de exemplare de lux, numerotate, preț 10 lei; se află depuse la autor Hotel Metropole.

A eșit acum de sub tipar o serie de 65 pa-gine: Despre Românii din Macedonia și mun-tele Atos impresiuni de călătorie de Alexan-dru Pencovici.

Pe o pagină cartea e scrisă romănește, pe cea-altă același text e scris în limba mace-doneană, de d. N. G. Costinescu.

Această carte se vinde cu un leu exemplar pe la librăriile principale din Bueuresci.

ANUNCIU IMPORTANT

Am onoare a incunoștința peonor. Public pentru camerele mele cu un etaj și două e-tage bine mobilate, de la Băile «Lacu Sė-rat», la poziția cea mai frumoasă în fața căm-pului, camerele se inchiriază pentru cine dorește de la 10 Maii.—Prețurile moderate, asemenea și băile se deschid tot la 10 Maii.

Serviciul onest și prompt. Din noi, am construit un salon spațios cu grădină pentru restaurație și l'inchiriez pentru sezonul băi-lor, restauratorul are deja avantajul a 40 de Camere din casele mele.—Deligența me-de pasageri, cu preț foarte eștin circula la semenea de două ori pe zi între Brăila și Lacu Sėrat.

La toate acestea nu a n ținut compt de e-normele cheltuieli ce am făcut pentru imbun-ătățirea și infumusețarea în toate a su-zizelor Camere.

Apa în lac este mult mai mare, pot zice de zece ori ca în aul trecut, asemenea s'au făcut și alte multe înlesniri și îmbunătățiri. Rog respectos pe onor. Public, să bine-vo iască a mă onora cu vizitele d-lor, fiind si-gur că vor fi pe deplin mulțumiți.

Cu toată stimă
Proprietar, C. Popescu
Librar, Brăila.

INGINER-HOTARNIC
SP. NICULESCU
(major în retragere)
Calea Grivița (Tėrgoveștei) No. 67.

VIN NEGRU
de Orevița și Golu-Drancea
Vehiu de 4 ani, calitate superioară tu-turor altor vinuri. — 15 fr. vadră — și
ALB DE DRAGASANI
din resolta anului 1881.—15 fr. vadră la
PAUN POPESCU & Comp
18 Strada Lipscaii 18

CASA DE SCHIMB
C. STERIU & Comp.
No. 19 STRADA LIPSCANI, No. 19.

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 6 Iulie 1885, ora 10.

	Curs.	Vănd.
5% Imprumutul O'raunal (con-versiunea 8% imp. comu-nal 1883).	78	78 1/2
5% Scrisuri Funciare Urbane Comonale noi 1884	83 1/2	83 3/4
5% Scrisuri Funciare Rurale	84 1/2	84 1/2
5% Renta Română perpetuă	89	89 1/2
5% „ „ amotisabilă	93	93 1/2
6% Scrisuri Funciare Urbane	91 1/2	91 1/2
6% Oblig. de Stat (conv. Rural).	88 1/2	86 1/2
6% „ „ Oșil. Fer. Rom.	—	—
7% Scrisuri Funciare Urbane	98 1/2	99
7% „ „ Rurale	100 1/2	101 1/2
8% „ „ Imprumutul Stern.	—	—
8% „ „ Oppenheim.	—	—
Oblig. Casel Pension. (Nom. 300)	213	215
Impr. cu prime orașul Bucur.	32	33
Acțiunii Credit Mobiliar	170	171
„ Construcțiunii	175	176
„ Naționale.	230	232
„ Dacia-România	284	285
„ Banca Națională	1235	1260
Fiorinii Valuta Austriacă	204	205
Mărci Germane	123	124
Bilete Franceze	100	100 1/2
„ Englese	24 1/2	25
Ruble Rușești	250	260
Aur contra Argint și Bilete	10 1/2	11

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur scotit după cursul fiscalul. Cupoane se școciți fără scăzământ.

Adresa pentru Telegramme „STERIU”.

QUINA LAROCHE ELIXIR VINOS. 16,600 FR. QUINA LAROCHE este un Elixir vinos...

QUINA LAROCHE FERRUGINOS. Combinați cu uz sare de fer foarte...

Subscripțiune Colonială Franceza sub patronajul senatorilor și deputaților colonilor...

PARFUMERIE LUBIN 55, rue Sainte-Anne, 55. Paris. Dd. Felix PROT și Comp. succesorii lui LUBIN...

EUREKA Mașine de mână pentru seceratul grânelor și ierbi. Un om poate cu ușurință să seceră...

NOROCUL ANILOR 1885-1886. Cea mai mare parte din principalele valori cu loturi, în urma siguranței lor absolute...

1885-1886 Cele mai importante trageri din anii 1885-1886. Siguranță Absolută. După cum se vede, am împărțit combinaținea noastră în două clase diferite...

INSTITUTU MEDICAL BUCURESCI. Secția medicală. 1. Hydroterapia, 2. Electrozara, 3. Ortopedie...

DE INCHIRIAT Camere și apartamente mobilate în Strada Lipscași, No. 81 cu luna și anu în cea mai bună curățenie...

DE INCHIRIAT Odăi mobilate, Strada Pieței Amzi No. 3, cât și un apartament compus dintr'un salon și două odăi.

SE CAUTA Agenti activi, ocupațiune sigură, fiind pentru dezvoltarea unui articol trebuincios familiilor...

Franz Walser București, Calea Griviței No. 65. Instalarea acestor lucrări se execută prin lucrători speciali...

Cea mai bună hârtie igienică de cigări este Dorobanțul, Les Dernières Cartouches și L'Indépendance de la Roumanie...

Acest PRAF SAU FAINA DE OREZ redă obrasului finețea și frumusețea naturală a Tineretei. GELLÉ FRÈRES PARIS...

Institutul BERGAMENTER (Fondat și autorizat de onor. Minister 1875) Direcțiunea are onoare a face cunoscut că Institutul în cursul lunii Aprilie a. c. s'a mutat în...

Primul biuro de concesiune de informații pentru institutori, educatoare sau guvernante, companioane, Bona pentru copii mici și cameriste mai superioare...

HOTEL FIESCHI BUCURESCI SITUAT IN CENTRUL ORAȘULUI No. 7, Strada Șelari, No. 7

BAILE BUGHIA Stațiunea balneară de la Bugha este bine cunoscută prin proprietățile hidro-fisico-chimice ale apei care alimentează în mare cantitate stabilimentul...

L. PISCHINGER & SOHN Fabricia de Confiserie, Bombonerie, Zaharicale, Ciocolată, Cartonajuri de lux și Bonboniere. VIENA